

NARVA KESKRAAMATUKOGU
AASTAARUANNE 2013

Aastaaruanne 2013

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.01.13)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Narva	63093	1	2	3

Üldkasutatavate raamatukogude arv: 1

1.Põhilised tegevussuunad

Narva Keskraamatukogu on jätkuvalt Narva linna kultuurimaastikul stabiilselt arenev ja tähelepanuväärne asutus – säilitab ja vahendab Narva kultuuriruumile omaseid väärtuseid ja aitab kaasa Narva linna edasisele arengule. Selleks võimaldab Narva Keskraamatukogu vaba ja piiramatut juurdepääsu informatsioonile, teadmistele ja kultuurile ning toetab elukestvat õpet ja enesetäiendamist.

Narva Keskraamatukogul on 2 harukogu ja 1 lastekirjanduse laenutuspunkt Narva Laste Loomemajas.

Arvestades Narva linna elanike huve ning vastavalt Eesti lõimumiskavale 2008–2013 ja selle elluviimisele jätkab Narva Keskraamatukogu: sotsiaalse turvatunde loomist elanikkonna seas, kultuuridevahelise kommunikatsiooni toetamist koostöös rahvusseltsidega ja tunnustab igapäevase õigust osa saada oma emakeelsest kultuurist.

Eesti suurim venekeelsete raamatute kogu asub Narva Keskraamatukogus.

2013. aastal kasutas Narva Keskraamatukogu teenust 13 146 lugejat (sh 4 681 last). Meie raamatukogusid külastati 167 243 korral (sh lapsed 49 983 korral) ja laenutati koju 409 247 teavikut (sh lastele 80 178). 2013. aastal külastati raamatukogu kodulehte 35016 korda. 2013. aasta lõpuks oli meie raamatukogudes kokku 440 014 teavikut, nendest raamatuid 427 439 9,2 % eesti ja 89,8 % vene keeles, ülejäänud inglise, saksa jt keeltes.

Tööhõiveprogrammi 2012–2013 elluviimise raames on Narva Keskraamatukogu Eesti Töötukassa koostööpartner.

„Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine 2007-2013“ programmi raames töötasid Narva Keskraamatukogus 5 vabatahtlikku, kellest 3 asusid samal aastal tööle raamatukokku. Programmi eesmärk oli anda töötutele uusi töösikusi ja –kogemusi, tööalaseid kontakte ning kaasata neid tugevamini ühiskondlikku ellu.

Vastavalt Eesti elukestva õppestrateegiale 2014-2020 ning AGENDA Euroopa täiskasvanudhariduse valdkonna tegevuskavale aastateks 2012-2020 jätkab Narva Keskraamatukogu koostööd ETKA Andreas-ega, mille raames pakutakse võimalusi täiskasvanutele elukestvas õppes osalemiseks.

Euroopa elukesvaõppe programmi raames osaleb ka Narva Keskraamatukogu Grundtvigi õpikoostööprojekti 2013-2015.

USA Suursaatkonna GR099 toetusel avati Ameerika Nurgas täiskasvanud lugejatele inglise keele klubi, kus õpitakse inglise keelt ja tutvustatakse Ameerika Ühendriikide ajalugu, kirjandust, traditsioone jne.

Narva Keskraamatukogu pöörab jätkuvalt tähelepanu töötajate eesti keele õppele ja täiendkoolitusele.

2013. aastal täiendasid Narva Keskraamatukogu 37 töötajat eesti keele taset „Elukestev õpe“ meetme „Keeleõppe arendamine“ programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013“ raames.

2013. osales Narva Keskraamatukogu Narva linna poolt uue raamatukogu hoone rajamise ettevalmistavate strateegiliste ja ruumilise planeeringu raamdokumentide ning uue raamatukogu kontseptsiooni ja ruumiprogrammi koostamises. Uue raamatukogu ehitus on lülitatud Narva linna arengukavasse 2008-2017.

2014. aasta eesmärgid

Narva Keskraamatukogu jätkab lugejasõbraliku ning atraktiivse kultuurikeskkonna loomist ning oma põhitegevuse jätkamist vastavalt arengukavale.

Erilist tähelepanu pööratakse noorte lugemisharjumuste kujundamisele ning huvitegevuses osalemisele.

Vastavalt arengukavale Lõimuv Eesti 2014-2020 jätkame koostööd Narva rahvusseltsidega.

Vastavalt Euroopa täiskasvanuhariduse valdkonna tegevuskavale aastateks 2012 - 2020, suurendame täiskasvanute võimalusi elukestvas õppes osalemiseks läbi koolituste. Osaleme koostöövõrgustike arendamises.

Prioriteetideks on:

- käimasolevate projektide teostamine
- Energia haruraamatukogu ruumiprogrammi koostamine ja renoveerimine
- Narva Keskraamatukogu uue kodulehekülje ning koduloo andmebaasi täiendamine
- 2014. aasta liikumisaasta ning rahvusvahelise Soome lahe aasta ürituste korraldamine ja tähistamises osalemine

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud:

2013. aastal tehti täiendused Narva Keskraamatukogu kasutamise eeskirjas ja tasuliste teenuste hinnakirjas, mis lähevad kinnitamisele 2014. aastal.

Nõukogu 2013. aastal kokku ei tulnud.

Keskraamatukogu tegevus on kajastatud Narva linna kultuuri ja spordi arengukavas 2011-2014 ning Narva Keskraamatukogu arengukavas.

2.2 Eelarve

Narva Keskraamatukogu eelarve linna tulude osa oli 534 982

Põhieelarve	Seisuga	Seisuga	Muutus %
	31.12.12. €	31.12.13 €	
Eelarve kokku	633,74	645,32	+1,83
sh keskraamatukogus			
Personalikulu	425,07	433,94	+2,09
sh keskraamatukogus			
Komplekteerimiskulu	99,55	96,52	-3,04
sh OV-lt	19,45	19,28	-0,88
sh riigilt	78,94	75,71	-3,8
sh keskraamatukogu			
sh OV-lt			
sh riigilt			
Infotehnoloogiakulud	6,48	2,82	-56,5
sh keskraamatukogu			

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Summa
Suvine lugemine Narva Keskraamatukogus (Kultuuriministeerium)	08.04.2013- 23.09.2013	190,00
Sügiskoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus (Kultuuriministeerium)	23.09.2013- 01.11.2013	175,00
Beebikool Narva Keskraamatukogus (Hasartmängumaksu nõukogu)	01.08.2013- 31.05.2014	200,00
Jõulukoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus (Hasartmängumaksu nõukogu)	01.12.2013- 04.01.2014	460,00
Kodanikukuu Narva Keskraamatukogus (Hasartmängumaksu nõukogu)	01.10.2013- 06.12.2013	149,00
Käabikutele külla (Hasartmängumaksu nõukogu)	29.09.2013- 15.11.2013	150,00
Kirjanduslik reis ümber maakera (Hasartmängumaksu nõukogu)	09.09.2013- 07.11.2013	175,00
Grundtvigi õpikoostööprojekt „Read-Aloud Clubs to Overcome Intercultural Divide“	01.08.2013- 31.07.2015	13 500,00
Rahvusvaheline seminar "Raamatukogu kuvandi loomise meetodid ja vahendid infoajastul" (Kultuuriministeerium)	31.10.2013	700,00
GR 099 (American Embassy)	01.11.2013- 30.10.2014	1863,02

2.3 Struktuur

Narva Keskraamatukogus ei toimunud nimemuutusi, likvideerimisi ja reorganiseerimisi.

Töökorralduses muutus Narva Laste Loomemajas asuva Lastekirjanduse laenutuspunkti tööaeg. Laenutuspunkti tööaja muutmine andis juurde 120 lugejat ning 2455 külastust.

„Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine 2007-2013“ programmi raames töötasid Narva Keskraamatukogus 5 vabatahtlikku, tänu kellele saime töökorralduses ja planeerimisel teha paindlikke otsuseid vaatamata sellele, et 2 töötajat viibisid pikaajalisel haiguslehel.

Lihttöölise ametikoht muutus 0,5 võrra väiksemaks ja lasteosakond sai juurde ühe raamatukoguhoidja töökoha 0,5 kohta.

Seoses uue infotehnoloogia spetsialisti töökoha loomisega sai Narva Keskraamatukogu uue kodulehekülje, mis muutus kasutajate jaoks ülevaatlikumaks ja mugavamaks.

2.4 . Personali juhtimine ja areng

Tööhõiveprogrammi 2012-2013 elluviimise raames ning vastavalt lepingule Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine 2007-2013, töötas Narva Keskraamatukogus 5 vabatahtlikku, kelle tööülesannete hulka kuulusid lugejate poolt tagastatud raamatute riulisse paigutamine, riulite korrastamine ja raamatukoguhoidja abistamine. Narva Keskraamatukogu võttis nendest inimestest tööle 3 vabatahtlikku: ühe raamatukoguhoidja, ühe infotehnoloogi, ühe lihttöölise. Koondamisi ei olnud, 2 inimest lõpetasid töölepingu omal soovil.

Regulaarselt kaks korda kuus toimusid põhipersonali koosolekud, abipersonalile vajadusel.

Venekeelne personal täiendas pikaajalisel koolitusel eesti keele taset „Elukestev õpe” meetme „Keeleõppe arendamine” programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013” raames. Koolituse läbis edukalt 37 töötajat.

Kaks raamatukogu töötajat osalesid tänu Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna stipendiumile American Spasce Management Workshop koolitusel Viinis, kus esineti ettekandega ja tutvustati Narva Keskraamatukogu tööd.

Kolm Narva Keskraamatukogu töötajat külastas Saare maakonna Keskraamatukogu Ameerika Nurka, kus arutati edaspidiseid koostöövõimalusi ning tutvuti Saaremaakonna Ameerika Nurga töö ja eripäradega.

Kaks töötajat võtsid osa Sillamäel toimunud rahvaraamatukogude suvelaagrist ning aitasid korraldada üht koolituspäeva Narvas.

2013. aastal osalesid Narva Keskraamatukogu töötajad 14 koolitusel ja 4 seminaril.

Edukaks ja kasulikuks osutus Narva Keskraamatukogu poolt korraldatud seminar ”Raamatukogu kuvandi loomise meetodid ja vahendid”.

Üks töötaja osales Rahvusraamatukoguhoidjate X kongressil „Vali Raamatukogu” Pärnus, kus Narva Keskraamatukogu saavutas kategoorias „Lemmik stendi ettekanne” III koha.

Rahaliste vahendite puudumine mõjutas koolituste valikut ning peamiselt kasutasime ära Tartu Ülikooli Narva Kolledži poolt pakutavaid tasuta koolitusi.

Keeleõppe programmi käigus korraldati töötajatele väljasõite Lääne-Virumaa Keskraamatukokku, Rakvere Linnakodaniku Majamuuseumisse ja Vargamäele.

2013. aasta septembris korraldasime Narva Keskraamatukogu töötajatele traditsioonilise tervisepäeva Narva – Jõesuus ning detsembris toimus jõulupidu.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest 2013

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Raamatukogu-hoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel	Koolituseks kulutatud
Narva Keskraamatukogu	14	217	185	315

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Eesti nüüdiskirjandus	TÜ Narva Kolledž	11
Eesti leksikograafia minevik ja olevik	koolituskeskus Dialog	10
Esmaabi täiendõppekursus	OÜ Kersti Võlu koolituskeskus	1
Art-teraapia laste kasvatuses ja hariduses	Narva Muusikakool	8
„Elukestev õpe” meetme „Keeleõppe arendamine” programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013 eesti keele jätkukursus	Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed	37
Rahvaraamatukogude suveseminarlaager „ Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“	ERÜ Sillamäe Keskraamatukogu	2
„Raamatukogu kuvandi loomise meetodid ja vahendid”	Narva Keskraamatukogu	34

Raamatukoguhoidjate erialaste teadmiste rakendamisesest koostöös eelkooliealiste laste ja nende vanematega kuulati loengut „Väärtuste kasvatamine muinasjututegelaste näidetele“.

Sellel aastal toimunud Täiskasvanud õppija nädala raames osalesid Narva Keskraamatukogu töötajad koolitusel teemal „Õige aeg on õppida rahatarkust“.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

American Spasce Management Workshop koolitusel Viinis (20.10-24.10.2013) esineti ettekandega, kus tutvustati Narva Keskraamatukogu Ameerika Nurga tööd. Komplekteerimisosakonna juhataja esines 01.02.2013 Narva Kolledžis lühiettekandega Geza Geze raamatute esitlusel. Esitlusel toimus ka Narva Keskraamatukogu kogust vene ajalugu kajastavate eestikeelsete raamatute väljapaneku tutvustamine.

Pariisis toimunud Grundtvigi projekti partnerite koosolekul esineti Narva Keskraamatukogu tööd tutvustava ettekandega.

Samuti osales Narva Keskraamatukogu Raadio 4 saatesarjades ” Слово о крае родном” 20-s ja „Увлеченный лингвист» 8-s raadiosaates. Peale selle osales raamatukogu direktor Raadio 4 ja Vikerraadio hommikusaadetes.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu osa koolituse korraldamisel

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Narva Keskraamatukogu üks töötaja läbis 2013. aastal Eesti Rahvusraamatukogu poolt korraldatud raamatukoguhoidja III kutsekoolituse programmi.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Töötajate tunnustamiseks maksime aasta lõpus preemiat tulemusliku töö eest. Valiti Narva Keskraamatukogu „Aasta tegija“. Lasteosakonna juhataja sai tunnustuse kui „Aasta lasteraamatukoguhoidja” nominent.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

Kinnistute hoonete ja ruumide majandamiseks kulus 2013. aastal 91 554 eurot, millest umbes 1/3 moodustas hoonete majandamiskulu.

2013. aastal kulutati remonditöödeks 2 412 eurot - parandasime Narva Keskraamatukogu maja katust, veetorusid ja vahetasime ühe akna.

Lasteosakonna kõrval asuvad kaks abiruumi kohandati ümber tagavara fondiks, ürituste korraldamise kohaks ning näituste väljapanekuruumiks. Tänu Eesti Kirjastuse Liidule saime tasuta kasutatud väljapanekuriilid.

Haldustegevus piirdus maja töökorras hoidmisega ja seda tänu 2012.a. eelarvest soetatud erinevatele vahenditele ja tarvikutele.

Majanduskuludele eraldatud raha võimaldas tasuda kommunaalteenused ja haruraamatukogude üüri täies mahus.

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Narva Keskraamatukogu hoone vajab renoveerimist, mida näitab Narva Linna Arhitektuuri ja Planeerimisameti poolt 2013. aastal valminud OÜ Zoroaster hoone ekspertiis.

2013. osales Narva Keskraamatukogu Narva linna poolt uue raamatukogu hoone rajamise ettevalmistavate strateegiliste ja ruumilise planeeringu raamdokumentide ning uue raamatukogu kontseptsiooni ja ruumiprogrammi koostamises. Uue raamatukogu ehitus on lülitatud Narva linna arengukavasse 2008 – 2017.

Seoses OÜ Geneva kultuurikeskusele kuuluva maja kontserdisaali laienemisega saab Narva Keskraamatukogu Energia haruraamatukogu uued ruumid kultuurikeskuse majas.

Energia haruraamatukogu ruumiprogrammi koostamine ja renoveerimine on kavandatud 2014-2015.

2012. aastal koostatud eelarveprojekt Energia haruraamatukogu ümberasumiseks Astri Kaubakeskuse renoveeritud hoonesse osutus liiga kulukaks.

Suurendasime Narva Laste Loomemaja laenutuspunkti kogu peamiselt lastekirjanduse osas.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

2013. aastal loodi Narva Keskraamatukogule kaasaegne kodulehekülg, eemärgiga muuta lugejateenuste kvaliteeti ja kättesaadavust. Seoses uue kodulehe loomisega on kasvanud kodulehekülje külastajate arv. Uuendustena on loodud rubriigid: „Kodulugu”, „Meie sõbrad”, „Uued raamatud”, „Kreenholmi haruraamatukogu kodulehekülg”, „Näitused” jne .

Seoses USA Suursaatkonna projektile „Grand 099” soetasime uue kaamera, mille abil saab jäädvustada erinevaid üritusi ning esitleda neid ka koduleheküljel.

Aastast 2013 on Narva Keskraamatukogul *Facebook*'i ja *Vkontakte* konto, kus regulaarselt antakse sõpradele teada sellest, mis raamatukogus toimub.

Laste ja noorte seas on saanud populaarseks lasteosakonna blogi „Lastekas”, kus on märgatavalt tõusnud külastajate arv.

Arendustegevuses laabus koostöö läbi projektide Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutusega Meie Inimesed. Tänu pikaajalisele projektile täiendas Narva Keskraamatukogu 37 töötajat oma eesti keele oskust.

2013. aasta mais alustati läbi Eesti Töötukassa raamatukokku vabatahtlike värbamist, kes tegelesid põhiliselt lastele ja noortele huvitava tegevuse korraldamisega ning raamatukoguhoidjate abistamisega.

Seoses raamatukogu infotehnoloogia arendusvajadustega loodi juurde üks infotehnoloogia spetsialisti töökoht, mis võimaldas luua Narva Keskraamatukogule uue kodulehekülje. Info- ja Kommunikatsioonikulude piiratud eelarve võimaldas tasuda raamatukogu tarkvaraprogrammi hoolduse eest, soetada uue Kaspersky viirustõrje programmi litsentsi ja 2 kõvaketast. 1 arvutitiplokk ja 1 digitaalkaamera soetati Ameerika Suursaatkonna toetusel.

2.7 Raamatukogude koostöö

Töö koordineerimine ja koostöösuhted

Narva Keskraamatukogu pööras tähelepanu nii informatsiooni kiirele töötlusele kui edastamisele osakondade ja raamatukogude vahel.

Koostööpartneritega tegime tihedat koostööd ürituste korraldamisel, kajastamisel, info edastamisel ning täiendkoolituste läbiviimisel.

Jätkuvalt oli prioriteediks koostöösuhete arendamine väljapool Ida-Virumaad ning tulemuslik koostöö välispartneritega läbi projektide.

Koostööpartnerid olid

..... kohalikul tasandil:

linna kultuuri-ja haridusasutused, huvikoolid, meedia (ajalehed, raadio ja TV, linnakantselei infoteenistus), TÜ Narva Kolledž, Eesti Selts, Narva linna rahvuskultuuride seltsid, Narva Laste Loomemaja, Narva Kutseõppekeskus, Eesti

Töötukassa, Politsei-ja Piirivalveamet, OÜ Multicom, MTÜ Sophia, Kultuurikeskus Geneva OÜ, Kultuurimaja Rugodiv, klubi „Patchwork Plus“ jt.

... vabariiklikul tasandil:

Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Hoiuraamatukogu, kultuuriministeerium, Tartu Ülikool, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing,

Eesti Lastekirjanduse Keskus, ajakiri „Täheke“, Eesti Rahva Muuseum, Inimõiguste Instituut, Eterna Koolituskeskus, riigikantselei, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed, Eesti Kirjastuste Liit, MTÜ FennoUgria Asutus, Ida – Virumaa keskraamatukogud, Viljandi Linnaraamatukogu, Saare Maakonna Keskraamatukogu, Lääne Maakonna Keskraamatukogu, BDA Cosulting OÜ, SA Narva Linna Arendus, MTÜ Eesti vene keele ja kirjanduse õppejõudude assotsiatsioon jt.

... rahvusvahelisel tasandil:

Ameerika Ühendriikide Suursaatkond,

Tšehhi Vabariigi Suursaatkond

Poola Vabariigi Suursaatkond

Leningradi Oblasti Teadusraamatukogu

Kingisepa Linna Keskraamatukogu (Vene Föderatsioon)

Venemaa Peakonsulaat Narvas

Vene Föderatsiooni Suursaatkond Eestis

Rahvusvaheline Rahvuskultuuride Ühenduste Liit Lüüra

3. Kogud

Kogude komplekteerimisel juhendatakse Riigieelarvelise Tegevustoetuse Kasutamise Lepingust nr.62/194.

Kogude üldarv on 2014. aasta 1. jaanuari seisuga 427439 eksemplari. Aasta jooksul tuli juurde 9674 teavikut. Teavikuid osteti 8998 eksemplari, teistest allikatest saadi 676 eksemplari - neist 483 annetuste kaudu. Komplekteerimiskulusid oli kokku 96516,00 €, kohalik omavalitsus kattis sellest 19280 € , riigitoetus 75712 € ja muud allikad 1524 €.

Komplekteerimisosakond lähtus oma valikul teavikute näidistest, hankijate tellimismestikest, raamatukaupluste internetipakkumistest. Põhilised eestikeelse raamatu tarnijad on Rahva Raamat AS, kirjastused AS Varrak, Äripäev AS, Päevaleht AS, TEA. Venekeelseid raamatuid ostime sel aastal hulgimüügifirmade Lomelius OÜ, Sinonim OÜ ja ka Rahva Raamat AS, kirjastus KPD kaudu. Raamatud toovad tarnijad ise kohale või saadavad posti teel.

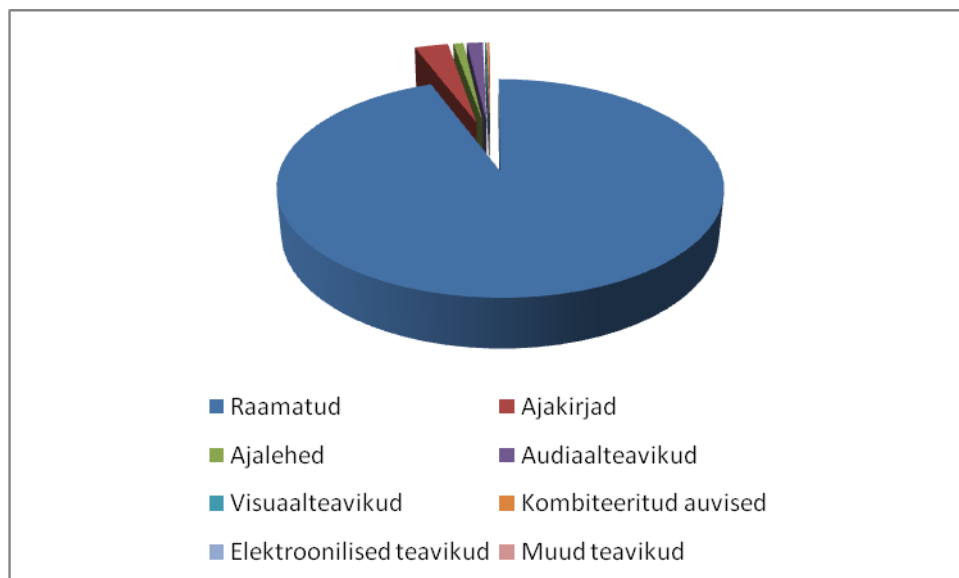
3.1.1. Raamatute komplekteerimine.

Komplekteerimisosakond sai ja töötles aasta jooksul 10264 teavikut, neist 9673 oli raamatuid.

Saabunud teavikud tüüpide kaupa:

Teavik	Ühik	Juurdetulek kokku
Raamatud	Eksemplar	9674
Ajakirjad	Aastakäik	310
Ajalehed	Aastakäik	93
Audiaalteavikud	Arvestusüksus	149

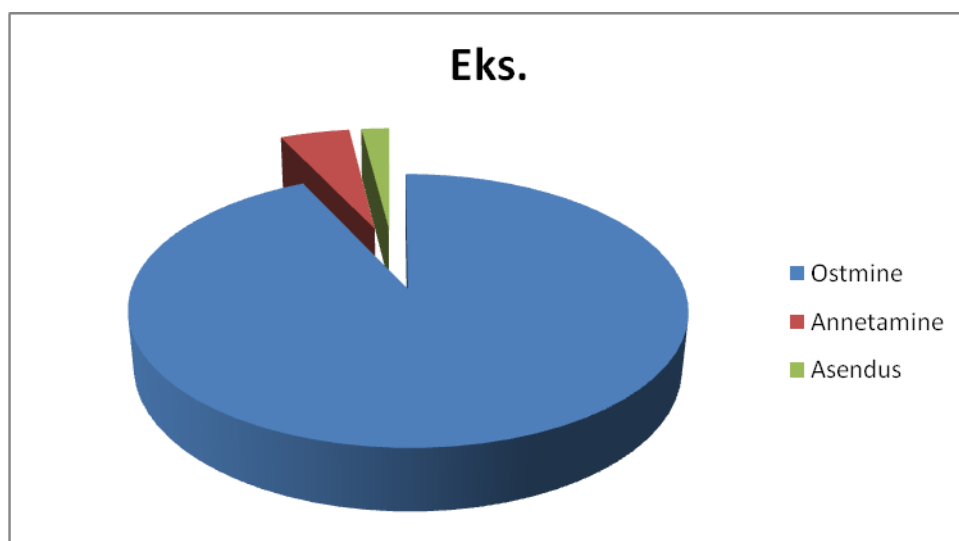
Visuaalteavikud	Arvestusüksus	12
Kombiteeritud auvised	Arvestusüksus	19
Elektroonilised teavikud	arvestusüksus	1
Muud teavikud	arvestusüksus	6
Kokku	arvestusüksus	10264

Suurem osa saabuvatest teavikutest on traditsioonilised paberteavikud: raamatud, ajakirjad ja ajalehed.

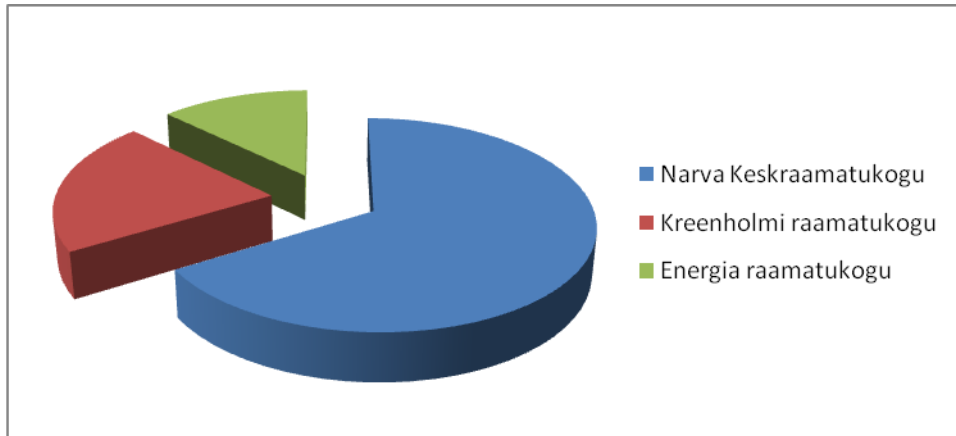
Põhiline teavikute hankimisviis on ostmine, samuti täienduvad kogud annetatud teavikute arvele võtmisega. 2013. aastal osteti 8998 teavikut ning annetuste kaudu saabus raamatukokku 438 teavikut.

Hankimisviis	Eks.	%%
Ostmine	8998	93
Annetamine	483	5
Asendus	193	2
Kokku	9674	100

Keskraamatukokku ja harukogudesse jagatakse teavikuid sõltuvalt lugejate arvust.

Ostmine (raamat)		
Raamatukogu	eks.	%%
Narva Keskraamatukogu	6413	66,29
Kreenholmi raamatukogu	2026	20,94
Energia raamatukogu	1235	12,77
Kokku	9674	100

Erilist tähelepanu pööratakse lasteosakonna kogu komplekteerimisele. Sellele lugejarühmale ostetakse arendavaid interaktiivseid raamatuid ja illustreeritud lastekirjanduse klassika teoseid, 6143 raamatukokku saabunud raamatust 2027 (31,61%) täiendasid just lasteosakonna kogusid.

3.1.2. Perioodika komplekteerimine.

Perioodilisi väljaandeid tellib raamatukogu nii erinevate toimetuste kaudu kui ka kasutades suuremaid perioodika levitajaid: Edusamm-post OÜ, Lehepunkt OÜ ja Eesti Post OÜ. Raamatukogu komplekteerib perioodilisi väljaandeid vastavalt Riigieelarvelise Tegevustoetuse Kasutamise Lepingule nr.62/194. Lugejad tunnevad huvi nii kohaliku ajakirjanduse kui ka teadus- ja kirjandusajakirjade vastu. Kokku saabub keskraamatukogusse ja harukogudesse 301 ajakirja ja 63 ajalehe nimetust.

3.1.3. Auviste komplekteerimine.

Teiste infokandjate seast tuleb välja tuua 149 audioraamatut, nende hulgas on nii klassikalist kui tänapäevast väliskirjandust kui ka erinevaid keeleõppe materjale. Audioraamatuid kasutavad lugejad, kellel on raskusi lugemisega või kes eelistavad kuulata raamatuid muu tegevuse (nt. autojuhtimise) ajal.

Kataloogid

Toimub pidev e-kataloogi korrastamine: trüki- ja kirjavigade parandus, dubletsete kirjete kustutamine.

4. Raamatukoguteenused

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Lugejate kasutuses oli 2013. aastal 14 lauaarvutit. Aktiivsemalt kasutati raamatukogu arvuteid 10026 korral (4% rohkem kui aastal 2012), kokku 11782 tundi (14,7% rohkem kui aastal 2012). Huvi arvutite kasutamise vastu on suur, kuid paljud kasutajad loobuvad mõne aja pärast arvutite aegluse tõttu. Raamatukogu arvutipark on vananenud.

Lugejad kasutasid raamatukogu WiFi võrku oma sülearvutitega.

4.2 Raamatukogu kasutamine

2013. a kasutas raamatukogu 20,8% Narva linna elanikest (2012. a – 20,3%).

Elanike arv aruandeaastas vähenes 826 inimese võrra (-1,3%), kuid kasutajate arv kasvas 143 inimese võrra ja moodustas 13146 inimest. 2262 inimest loeb mitmes raamatukogus. Suurimad lugejagrupid olid töötajad ja õppijad.

Raamatukoguteenuste osas erilisi muudatusi ei toiminud.

Tasulised teenused olid peamiselt printimine, paljundamine ja ruumide rent.

Rohkem inimesi kasutab võimalust pikendada tagastamistähtaega Rikswebis.

Aina enam suhtlevad lugejad e-kirja teel.

Raamatute reserveerimise võimalust kasutatakse aktiivsemalt.

2013. aastal oli peaaegu kõigis arvutinäitajates tervikuna langus.

Külastusi kokku 167 243:

- ühe elaniku kohta aastas 2,65 (2012. a- 2,79)
- ühe kasutaja kohta 12,72 (2012. a- 13,74)

Laenutusi kokku 465834:

- ühe elaniku kohta 7,4 (2012. a- 7,6)
- ühe kasutaja kohta 35,4 (2012. a- 37,36)

Koju laenutati 409247 teavikut; keskmine laenutussagedus oli:

- ühe elaniku kohta 6,5 (2012. a- 6,73)
- ühe kasutaja kohta 31,1 (2012. a- 33,1)
- ühe laenaja kohta 40,7 (2012. a- 40,9)

Raamatud moodustasid 95% kojulaenutustest, nendest 72,36% oli ilu- ja lastekirjandus. Laenutatavast kirjandusest moodustab eesti keelne vaid 5%. Perioodika osakaal laenutustest oli 4,7 %.

Kõige enam laenutati majanduse-, ajaloo- ja psühholoogiaalaseid raamatuid, biograafiaid ning kunsti ja tarbekunsti raamatuid. Koju laenutatakse CD-sid vähem. Videofilmide ja DVD-de kohapeal vaatamise võimalust kasutatakse. Tähtsana põhjusena põhinäitaja languse osas võib välja tuua elanikkonna vähenemise, mujal töötamise ning muude infoallikate kasutamise.

RVL teenust kasutavad peamiselt õppijad. Rohkem inimesi kasutaks seda võimalust, kui postiteenuse hind ei oleks nii kõrge. 2013. a telliti ja saadi teistelt 18 teavikut. Meie saime ja täitsime vaid ühe tellimuse.

Koduteenindust vajab sel aastal vaid 4 inimest.

Raamatu- kogu	Lug-d 2012	Lug-d 2013	Muu tus (+-)	Külas- tused 2012	Külas- tused 2013	Muutus (+-)	Virtuaal külas-d 2012	Virtuaal- külas-d 2013	Muutus (+-)
Linna/maak onna rmtk	13003	13146	+143	178737	167243	-11494	34352	35016	+664
Sh keskk	9511	9375	-136	111057	100764	-10293	34352	35016	+664

Raamatukogu	Laenut-d 2012	Laenut-d 2013	Muutus (+-)
Linna/maakonna rmtk	485863	465834	-20029
Sh keskk	313968	287629	-26339

4.3 Lasteteenindus.

2012/2013 õppeaastal õppis Narva linna koolide ja gümnaasiumide 1. kuni 9. klassides kokku 5105 õpilast. Võrreldes eelneva õppeaastaga suurenes õpilaste arv 96 lapse võrra. Lasteaedades käis kokku 3033 last.

Muutused lasteosakonna lugejate arvus on väga väikesed.

Septembris asus Narva Laste Loomemajas asuv Lastekirjanduse laenutuspunkt tööle uue parendatud graafiku alusel. Senise graafiku asemel (2 päeva nädalas kella 16.00 - 19.00) töötab laenutuspunkt esmaspäevast reedeni kella 15.00 - 19.00ni. Muudatus mõjus positiivselt laenutuspunkti külastajate arvule.

Tööd jätkas ka lasteosakonna blogi Lastekas, mida kasutatakse ürituste ja uute teavikutega seotud info edastamiseks.

Lasteosakond viis läbi oma traditsiooniliste ürituste (raamatukogutunnid, ekskursioonid, viktoriinid, kirjanduse ülevaated jne...) kõrval ka juba neljandat aastat Muinasjutuhommikuid, mille käigus lastele loetakse ette erinevate autorite teoseid.

Samuti toimusid kolmandat aastat järjest „Beebikooli“ raamatukogutunnid, mis on suunatud 3-5 aastastele lastele, kes ei käi lasteaias. Iga „Beebikooli“ tund pakub lastele võimalust tutvuda raamatutega ning sotsialiseeruda teiste omavanustega.

Traditsiooniline on ka lasteosakonna Lasteraamatupäevale pühendatud ettelugemispäev. 2013. aasta ettelugemispäeval lugesid lapsed ette Valentin Katajevi raamatut "Seitsmevärviõieke".

Praktika on näidanud ka seda, et taasiseseisvumispäeva ja kodanikukuu raames on koolid huvitatud erinevatest Eesti ja eestlusega seotud üritustest.

Viimase paari aasta jooksul on saanud traditsiooniks koolivaheaegade sisustamine temaatiliste üritustega. Kõik vaheajal toimuv on kajastatud ka kohalikus meedias.

Algkoolilastele pakuti vaheaegadel üritusi, mis tutvustasid erinevaid kirjandusteoseid. Kevadvaheaja teemaks olid „Lilled“, sügisel „Otfried Preussleri lood“ ja jõuluvaheajal „Talvised muinasjutud“. Lastele loeti nii vanu tuttavaid teoseid kui ka uute autorite raamatuid.

6.-9. klasside õpilastele viidi ka sel aastal vaheaegadel läbi „Vabaaja veetmise kooli“ (Школа правильной тусовки), mis pakub noortele erinevaid üritusi, teeõhtuid ja õpitubasid.

2013. aastal tehti väga suurt tööd erinevate projektide alusel. Kõigi raamatukogu projektide põhieesmärk on raamatute ja raamatukogu vastu huvi suurendamine, aga ka Narva lastele huvitava ja turvalise vabaaja veetmise võimaldamine.

Järgnevad lasteosakonna projektid said 2013. aastal rahastuse:

- Beebikool Narva Keskraamatukogus
- Kevadkoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus.

- Suvine lugemine Narva Keskraamatukogus.
- Sügiskoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus
- Kodanikukuu Narva Keskraamatukogus
- Kääbikutele külla
- Kirjanduslik reis ümber maakera
- Jõulukoolivaheaeg Narva Keskraamatukogus

Kõik projektid viidi läbi edukalt ning kavandatud mahus ning ajavahemikus.

Lisaks sellele osalevad lasteosakonna töötajad aktiivselt kõigis Narva Keskraamatukogu projektides.

2013. aastal jätkus projekt „Raamatukogu kotis“. Projekti eesmärk on tutvustada nii lastele kui ka täiskasvanutele põneva lastekirjanduse mitmekülgset. „Raamatukogu kotis“ – on suur raamatukogu logoga kott, mis tuuakse lasteaia rühma 21. päevaks. Kotti mahub 15 -20 lasteraamatut, mis on eelnevalt välja valitud kas rühma pedagoogi või raamatukoguhoidja poolt arvestades pedagoogi eelistusi, rühma vanust ning õppekava. Esimesel korral saabub kott raamatutega rühma koos lasteosakonna maskoti draakonipoeg Juliusega, samuti tehakse lastele lühike ülevaade toodud raamatutest.

Raamat u-kogu	Lug- d 2012	Lug- d 2013	Muu tus(+-)	Külast -d 2012	Külast- d 2013	Muutus (+-)	Virtuaa l külas- d 2012	Virtuaal külas-d 2013	Muutus (+-)
Linna/m maak rmtk	4627	4681	+54	53158	49983	-3175	600	10 587	+9987
Sh keskk	3895	3968	+73	36474	33714	-2760	600	10 587	+9987

Raamatukogu	Laenut-d 2012	Laenut-d 2013	Muutus (+-)
Linna/maak rmtk	91044	80178	-10866
Sh keskk	71664	61202	-10462

4.4 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Kreenholmi raamatukogu	Näitused - 13 Väljapanekud - 86	Ürituste arv -151	3150
Energia raamatukogu	0	0	0
Narva Keskraamatukogu	Näitused - 51 Väljapanekud -192	Üritused - 299	6752

Lõimumistegevuste ja kultuurilise mitmekesisuse toetamise raames jätkas Narva Keskraamatukogu koostööd Inimõiguste Instituudiga. Korraldati loenguid, mis puudutasid keeleküsimumisi, kultuuridevahelisi erinevusi ning integreerumise probleeme.

Koostöös Fenno-Ugriaga korraldati kohtumisõhtu ja näitus „Soome-ugri ja samojeedi rahvad”, mille raames esines manside folklooriansambel Luima net (Põhjamaa naine), kes esitas manside traditsioonilisi laule ja rituaalseid tantse. Näidati filmi „Varesepäev Jugral”, mis tutvustas mansisid - väikseimat ugri rahvast. Svetlana Dinislamova esitles oma mansikeelset lasteraamatut „Vares”. Soome-ugri rahvaid tutvustas Jaak Prozes MTÜ Fenno-Ugria Asutusest.

Koostöös Eesti Seltsi ja rahvatantsurühmaga „Värtnad” toimus meeleolukas kohtumisõhtu. Tutvustamaks eesti käsitööd korraldati koos Narva Eesti Seltsi ja Narva Eesti Gümnaasiumiga jõululaat.

2013. aastal koostöös Eesti Rahvamuuseumiga korraldati 2 näitust, mis olid seotud Fenno-Ugria üritusega.

Koostöös Tšehhi Suursaatkonnaga avati F. Kafkale pühendatud näitus ja loominguõhtu, kus autasutati kogupereviktoriini „Tšehhi kirjanduse radadel” osavõtjaid.

Narva Keskraamatukogus toimus kohtumine Eesti Vabariigi Riigikogu kultuurikomisjoni liikmete Mart Meri ja Jaak Allikuga teemal „Eesti Vabariigi kultuuripoliitika ja Narva”.

Kreenholmi Haruraamatukogus toimusid traditsioonilised teadusepäevad, kus aukülaliseks oli Jaak Kikas Tartu Ülikooli Füüsika Instituudist.

Traditsiooniliselt toimusid raamatute esitlused ja kohtumised kirjanikega.

4.5 Raamatukogu koolituskeskusena

Raamatukogu	Rühmakoolit. arv	Osalejate arv	Individaalkoolit. arv	Osalejate arv				
				2011	2012	2013	2014	2015
	2012	2013	2012	201	201	201	201	201
				3	2	3	2	3
	36	39	756	798	79	114	101	136

Raamatukogu koolituskeskusena võtab osa traditsioonilistest Täiskasvanud õppija nädala üritustest. Sel aastal toimunud koolituse teema oli „Õige aeg on õppida rahatarkust”. Individaalkoolitusi viiakse läbi vastavalt lugejate nõudlusele ja vajadusele. Õpetatakse kasutama andmebaase RIKS, ESTER, ISE. Näidatakse ja juhendatakse, kuidas läbi viia otsingut. Juhendatakse orienteeruma ja otsingut läbi viima nii tavalistel riigiasutuste kodulehekülgedel kui ka ESTLEX ja EBSCO andmebaasides. Vene keelt kõnelevad inimesed on huvitatud venekeelsetest Eesti õigusaktide ja seaduste muudatustest ja nende kättesaadavusest.

4.6 Raamatukoguteenuse turundus

2013. aasta oktoobris sai avatud Narva Keskraamatukogu uus kodulehekülg, mida külastati 2013. aasta lõpuks 8769 korda.

Samuti loodi 2013. aasta mais Kreenholmi haruraamatukogu blogi.

Turunduse eesmärgil jätkub tihe koostöö Narva lasteasutuste ning koolidega, tutvustatakse uusi raamatuid ja viiakse läbi suurel hulgal üritusi nii Narva Keskraamatukogus kui väljaspool maja.

Lisaks kasutame raamatukoguga seonduva info edastamiseks linnalehti, Raadio 4 saateid, kohalikku televisiooni, linna kodulehekülge, oma raamatukogu kodulehekülge ja infostende.

Tihedad on kontaktid linna õpetajate ainekomisjonidega ja koolide huvijuhtidega, samuti lasteaegade juhatajatega.

4.7 Bibliograafia- ja infotöö

Tänapäeval on bibliograafilise töö põhieesmärgid lugejate individuaal teenindus, erinevatele rahvusvahelistele bibliograafilistele andmebaasidele ligipääsu tagamine ja raamatukogude e-kataloogidele.

Lugejate bibliograafiline teenindus jaguneb üldiselt kaheks: traditsiooniline, kus päring esitatakse kohapeal ning päringule leitakse kohe vastus ning üha leviv e-teenindus, kus päring esitatakse e-maili kaudu või kasutades raamatukogu kodulehel valikut „Tagasiside“.

Infopäringutele vastamisel kasutatakse põhiliste allikatena raamatukogu e-kataloogi, e-kataloogi ESTER, seadusandlike dokumentide andmebaasi Estlex ja erinevaid interneti resursse.

Efektiivne bibliograafiline töö põhineb e-kataloogi korrastatusel. Seega on esmatähtis erineva materjali kajastatus e-kataloogis. 2013. aastal töödeldi kokku 1837 perioodilist väljaannet (kohalikud ja vabariiklikud üldpoliitlised, kirjanduslikud ja teaduslikud ajakirjad).

4.7.1 Andmebaaside loomine.

Narva Keskraamatukogus 2013. aastal uusi andmebaase ei loodud.

4.7.2 Infopäringud

Infopäringute seas kasvas kodulooliste päringute, eriti faktograafiliste ja temaatiliste päringute, arv. 2013. aastal esitati 4630 infopäringut.

Mõned teemanäited:

Põlevkivi – riigi vara ja uhkus

“Kalamehe päeva” traditsioonid Lohusuus, Alajõel ja Vask-Narvas.

Tänapäeva “datcha” kui Ida-Virumaa kultuurpärandi osa.

Reeglina on päringud muutunud erialaselt ühelt poolt väga kitsapiirilisteks, teiselt poolt interdistsiplinaarseteks, olles mitmete ainevaldkondade kokkupuutepiiril. Selliseid päringuid esitavad reeglina tudengid, kes kirjutavad oma kursuse – ja diplomitöid ja 12. klasside õpilased oma uurimisteede vormistamisel. Neile on kiiresti lisandumas ka erinevate õppeasutuste õpetajad, kes töötavad oma kutsekvalifikatsiooni tõstmise suunas.

4.7.3 Trükised ja veebiväljaanded.

Narva Keskraamatukogus ei antud 2013. aastal välja trükiseid või veebiväljaandeid.

Kokkuvõte

Narva Keskraamatukogu on jätkuvalt lugejate seas populaarne nii sisuka vabaaja veetmise kui teadmiste ja informatsiooni ammutamise kohana.

Vaatamata Narva linna elanikkonna vähenemisele 2013. aastal ligikaudu 1000 elaniku võrra pole lugejate arv Narva Keskraamatukogus märgatavalt vähenenud. Kreenholmi ja Energia haruraamatukogudes on lugejate arv isegi kasvanud.

Koostöös rahvusseltsidega 2013. aasta olid Narva Keskraamatukogu üritused pühendatud kultuuripärandi aastale.

Täiskasvanud lugejate seas on jätkuvalt populaarsed tarbekirjanduse ja kunstiga seotud üritused.

Lasteosakonna eestvedamisel viidi ellu 12 projekti, mis võimaldasid täiendada igapäevatööd mitmete lastele suunatud üritustega.

Samuti viidi tänu projektile “Raamatukogu kuvandi loomise meetodid ja vahendid infoajastul” läbi rahvusvaheline raamatukoguhoidjatele suunatud seminar, millest võtsid osa raamatukoguhoidjad Ida-Virumaalt, Soomest ja Venemaalt.

Lasteosakond jätkas eelmisest aastast kasutusele võetud töövorme nii ürituste kui näituste näol.

Narva Keskraamatukogu sai uue kodulehekülje, mis on kaasaegsem ja kasutajasõbralikum võrreldes vana koduleheküljega.

Jätkus koostöö Ameerika Suursaatkonna, Tšehhi Suursaatkonna ja Vene Peakonsulaadiga Narvas.

Projektipartnerina osales Narva Keskraamatukogu 2013. aastal Raadio 4 projektis „Kodukandi teemad” .

Seoses Geneva OÜ kultuurikeskuse renoveerimistöödega koostati ruumiplaneering Energia Haruraamatukogu uutele ruumidele.

2013. aastal osales Narva Keskraamatukogu Narva linna poolt uue raamatukogu hoone rajamise ettevalmistavate strateegiliste ja ruumilise planeeringu raamdokumentide ning uue raamatukogu kontseptsiooni ja ruumiprogrammi koostamises. Uue raamatukogu ehitus on lülitatud Narva linna arengukavasse 2008 – 2017.

2013. aasta lõpul koostati osakonniti 2014. aasta tegevuskavad.

Narva Keskraamatukogu jätkab tööd 2014. aastal vastavalt arengukavale ja osakondade tegevuskavadele.

Koostajad: Tamara Lukka, Stiina Koit, Maritsa Ort

Direktor

Maritsa Ort